

Πελατειακό κράτος: συνταγή καταστροφῆς

τοῦ Γεωργίου Πεκλάρη*

Ακούμε συχνά άπό ύπευθύνους της κυβερνήσεως ότι μπορεί νά έρωτηθεί ό λαός αν δέχεται νά ύποστει τίς μειώσεις τού είσοδήματος πού άξιώνουν οι δανειστές. Παράλληλα, όλες οι προτάσεις μεταρρυθμίσεων πρός τήν ΕΕ είναι ειστραγκτικού χαρακτήρα χωρίς νά άνακοινώνεται κανένας περιορισμός τού πελατειακού κράτους και καμία μείωση τού σπάταλου Δημοσίου. Άλλα οι μειώσεις τού είσοδήματος (ιωσθῶν καί συντάξεων), ώς άναγκαιες γιά τή δημοσιονομική έξυγίανση καί τή συνέχιση τού προγράμματος δανεισμού τής χώρας, θά μπορούσαν νά μήν είναι άναγκαιες ή νά είναι μικρότερες αν αντ' αύτών μειώνονταν σημαντικά οι δαπάνες πού οφείλονται στό πελατειακό κράτος, τό όποιο μέ διαχρονική συνέπεια ύπηρετεί όλο τό πολιτικό σύστημα, συμπεριλαμβανομένης καί τής σημερινής κυβερνήσεως.

Ένω έπισημα άνακοινώθηκε από τών πρώτων ήμερών τής κυβερνήσεως ότι θά καταπολεμήσει τό πελατειακό κράτος, έν τούτοις έκτοτε όχι μόνο περιορισμός δέν γίνεται, άλλα αύξηση του: αύξησεις στούς μισθούς τών έργαζομένων στή ΔΕΗ, έπανδρυση τής ΕΡΤ, προαναγγελόμενο νομοσχέδιο γιά έπαναπτρόσληψη πρώτη συμβασιούχων ώς μονίμων δημοσίων υπαλλήλων κ.λπ., αύξανοντας έτοι τό έλλειμμα καί έπομενως τό δημόσιο χρέος. Ούτε κάν οι έπιορκοι δημόσιοι υπάλληλοι δέν άπολύθηκαν ούτε από τήν προηγούμενη ούτε από τή σημερινή κυβέρνηση. "Έχει άναφερθεί ότι είναι καταγεγραμμένοι 1620 Δημόσιοι Όργανοισιοί (Μ. Γ. Ιακωβίδης, «Καθημερινή» 30-6-2013, Αθαν. Χ. Παπανδρόπουλος, «Εστία» 18-4-2015). Διαβάζοντας πρόσφατο άρθρο τής «Εστίας», «Ανύπαρκτη οικονομική πολιτική» (13-5-2015) απορεί κανείς γιά τό πώς είναι δυνατόν νά υπάρξει συμφωνία μέ τήν ΕΕ όταν «οι δανειστές ζητούν δημοσιονομική έξυγίανση καί μείωση τού κρατικού τομέα' καί τών δαπανών του, ένω έμετς έπιδιώκουμε τά έντελος άντιθετα (προσκήψεις στό δημόσιο, όχι στή κατάργηση άρχηστων δργανισμών, όχι στή συρρίκνωση του δημοσίου τομέως)».

Τό πελατειακό κράτος ζει καί βασιλεύει, παρ' όλο ότι τό πολιτικό σύστημα αποφεύγει νά μιλά γι' αύτό πλήν έλαχιστων έξαιρέσεων, όπως ό κ. Στέφανος Μάνος. Τό νά γίνεται πρόξη ή αύξηση τού πελατειακού κράτους, πού απεργάζεται τή μείωση τών είσοδημάτων τών πολιτών από τό ένα μέρος ένω από τό άλλο διακηρύσσεται τό λεγόμενο ώς άνυποχόρητο στή μείωση τών είσοδημάτων τών πολιτών είναι λαϊκισμός πού θά φέρει νέα οικονομικά βάρη στούς πολίτες.

Άλλα τό πελατειακό κράτος είναι βαθειά ριζωμένο στό Έλληνικό Κράτος μετά τή δολοφονία τοῦ I. Καποδίστρια μέχρι σήμερα, όπως καταδεικνύεται σέ άρθρο τοῦ κ. Στράτη Ε. Στρατήγη («Εστία» 13-1-2015). Συχνά στήν καθημερινή είδησεογραφία καί άρθρογραφία άναδύονται φαινόμενα κρατικής σπατάλης καί τού πελατειακού κράτους. Καταξιωμένοι άρθρογράφοι καί γνώστες τού θέματος καταδεικνύουν τέκμηρωμένα τό πελατειακό κράτος ώς διαχρονική μάστιγα καί πρωταρχική αίτια πού ό δήγησε στή σημερινή κρίση καί στά μνημόνια. Μεταξύ αύτών θά άναφέρω δύο άρθρα από τήν «Εστία». Ό κ. Τάσος Αβραντίνης («Εστία» 7-2-2015) τονίζοντας ότι τό χρέος τό δημιούργησαν μεταξύ άλλων θεσμικών καί δομικών άτελειών τής έλληνικής οίκονομίας καί τό σπάταλο πελατειακό κράτος πού γιά δεκαετίες παρήγαγε έλλειμματά καί πλασματική εύημερία καί προσθέτει:

«Η άνάπτυξη δέν είναι συμβατή μέ τά ισχυρά πελατειακά-κομματικά δίκτυα τών συντεχνιών τού Δημοσίου καί τών ΔΕΚΟ, μέ τήν ύπερμεγέθη γραφειοκρατία, μέ τήν ύψηλή φορολογία» καί συμπληρώνει: «Η άνάπτυξη βρίσκεται στή μείωση τού κράτους καί σέ διαρθρωτικές καί θεσμικές άλλαγές (άπειλευθέρωση τής άγορᾶς από τή γραφειοκρατία, άνοιγμα έπαγγελμάτων, μείωση φορολογίας, ίδιωτικοποιήσεις, άνταποδοτικό συνταξιοδοτικό σύστημα κ.λπ.). Σέ άρθρο τοῦ κ. Αθαν. Παπανδρόπουλου («Λερναία Υδρα» τό έλληνικό δημόσιο, «Εστία» 18-4-2015) καταδεικνύεται ότι χάρις στά μνημόνια: 1) Αρχισαν νά καταγράφονται τά άγνωστα μέχρι τώρα (1620) Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαιου (ΝΠΙΔ) πού χρηματοδοτούνται από τό κράτος καθώς έπισης καί άλλες πτυχές τού γραφειοκρατικού λαβυρίνθου καί 2) Μειώθηκαν οι μισθολογικές άνιστητες μεταξύ δημοσίου καί ίδιωτικού τομέα. Άναφέρεται έπισης καί ή έκπληκτική πληροφορία ότι 150.000 άτομα πληρώνονται από τό Δημόσιο χωρίς κανείς νά γνωρίζει γιατί.

Ένα σπάταλο πελατειακό κράτος χάριν τού κομματικού συμφέροντος είναι ό,τι χειρότερο γιά μιά χώρα κι ένα λαό πού θέλει νά προοδεύσει. Στόν πειρασμό τού κέρδους (όποιου υδήποτε όφελους) άναφέρεται ό Θουκυδίδης στόν Έπιτάφιο τού Περικλέους καί άφορά τούς άσχολούμενους μέ τά κοινά: «Έκεινος πού καταλαβαίνει τά δέοντα, άλλα δέν μπορεί νά έξηγήσει καθαρά, είναι στήν ίδια μοίρα μέ δύσος ούτε τό βάζουν στό νοῦ τους. Κι όποιος έχοντας καί τής δύνη ίκαντητες, ομως, δέν έχει καλή προάρεση γιά τήν Πολιτεία, δέν θά μιλήσει μέ τήν ίδια έγνοια γιά τής δουλειές της σάν νά ήταν δικές του. Άλλα άν έχει άκομη κι αύτό, μά δέν μπορεί νά άντισταθεί στόν πειρασμό τού κέρδους, θά τά πουλήσει όλα γιά τό ένα τούτο».

*Γεωπόνος